

اخبار، گزارشها و تحلیلهای ایران و تحولات عراق

اخبار کارگران و مزد بگیران ایران را در ایران نبرد بخوانید

برخي از رویدادهای مهم ایران

سفیر انگلیس در تهران در رابطه با اظهارات تونی بلر، نخست وزیر انگلیس، توسط مدیرکل اروپای غربی به وزارت امور خارجه احضار شد.

شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

به گزارش گروه دریافت خبر خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، رحیم پور، مدیرکل اروپای غربی وزارت امور خارجه کشورمان در جریان این احضار مراتب ناخشنودی و اعتراض جمهوری اسلامی ایران را به خاطر اظهارات غیرمنطقی نخست وزیر انگلیس خاطر نشان ساخت و تاکید کرد: آقای بلر نباید برای رهایی از مشکلات سیاست داخلی خود و فرار از پاسخگویی به افکار عمومی جهانیان در خصوص مشروعیت اشغال عراق، اقدام به فرافکنی نموده و دلایل نامرتبب ارایه نماید.

سفیر انگلیس در پاسخ با اظهار اینکه تونی بلر در سخنان خود به هیچ عنوان قصد اهانت به جمهوری اسلامی ایران را نداشته است، تاکید نمود که سیاست رسمی دولت انگلیس نسبت به ایران تغییری نکرده و لندن همچنان مایل به همکاری با جمهوری اسلامی ایران در تمامی زمینهها می باشد.

وی اضافه کرد که با این حال مراتب ناخرسندی جمهوری اسلامی ایران را به دولت متبوع خود منتقل خواهد کرد. انتهای پیام

پاسخ دادسرای عمومی و انقلاب تهران به گزارش کمیسیون اصل نود در 30 صفحه تنظیم و امروز خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی ارسال شد.

شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

طی تماس خبرنگار حقوقی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، شادابی، مدیر روابط عمومی دادسرای عمومی و انقلاب تهران، با اعلام این مطلب، اظهار داشت: این جوابیه شامل پاسخ دادسرا به مطالب کمیسیون اصل نود مجلس و استدلالهای حقوقی و قضایی مربوطه است که رسانهها می توانند از طریق مجلس نسبت به مفاد آن اطلاع حاصل کنند. انتهای پیام

توريسم و سلاحهاي كشتار جمعي

سخنگوی آژانس بین المللی انرژی اتمی اعلام کرد، آژانس در انتظار است که هفتهی آینده نامه ای را از سوی ایران مبنی بر اعلام موافقت خود با امضای پروتکل الحاقی دریافت کند.

شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از روزنامه ایلام - چاپ بحرین - ملیسا فلمینگ اظهار داشت: قرار است ایران در این نامه موافقت خود را با امضای پروتکل الحاقی و بازرسی فشرده تر و شدیدتر نسبت به نیروگاههای هسته بی اش اعلام کند.

فلمینگ افزود: ما می دانیم که هفتهی آینده این نامه را از سوی ایران دریافت خواهیم کرد.

وی افزود: آژانس بین المللی انرژی اتمی انتظار دارد که ایران موافقت رسمی با پروتکل الحاقی را در پایان مهلت اعطا شده، اعلام کند.

طبق این گزارش، از سوی دیگر يك مقام مسوول ایرانی که خواست نامش فاش نشود در گفت و گو با خبرگزاری فرانسه اعلام کرد: تهران به تعهدات خود در زمینهی برنامهی هسته بی اش احترام خواهد گذاشت و نسبت به آن التزام خواهد داشت.

طبق نوشتهی این روزنامه این مقام مسوول ایرانی افزود، زمانی که ما تعهدی را در سطح بین المللی می دهیم، قطعاً به این تعهد ملزم خواهیم بود.

این مقام مسوول هم چنین گفت: ما يك گزارش شفاف، کامل و مفصل را به آژانس بین المللی انرژی اتمی ارایه داده ایم و در حال حاضر همکاری های ما با آژانس بین المللی انرژی هسته بی حتی از حد متعارف خود نیز بیشتر بوده است، و زمانی که پروتکل الحاقی را به امضا برسانیم در چارچوب آن چه در این توافقنامه آمده است، حرکت خواهیم کرد. انتهای پیام

کمیته نظارت بر تحریم القاعده و طالبان شورای امنیت سازمان ملل، فهرست جمهوری اسلامی از 225 بازداشتی القاعده را مورد بررسی قرار می دهد

فریبا مودت (رادیو فردا): شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

به گفته یکی از مسئولان بلند پایه سازمان ملل متحد، شورای امنیت آن سازمان فهرست نام 225 تنی را که جمهوری اسلامی عرضه کرده است، بررسی خواهد کرد. این عده به عضویت در شبکه القاعده متهم هستند.

علیرضا طاهری (رادیو فردا): شورای امنیت سازمان ملل که 15 عضو دارد، تصمیم خواهد گرفت که نام این 220 مشکوک به عضویت در القاعده و طالبان را به فهرست نام کسانی بی افزاید که باید داراییهایشان مصادره شود، از هرگونه سفر و خرید و فروش سلاح نیز محروم شوند یا نه. هرال دو مونیوز، دبیر کل شیلیائی کمیته نظارت بر تحریم شبکه القاعده و جنبش طالبان، شامگاه گذشته گفت: فهرستی که جمهوری اسلامی به ما داده، فهرستی به راستی چشمگیر است و هم اکنون گرم ترجمه آن از فارسی و عربی هستیم. فهرستی که ایران عرضه کرده است، در برگیرنده نام 147 تنی است که در ایران بازداشت و به کشورهای محل اقامتشان مسترد شده اند. 78 تن دیگری که نام آنها در فهرست یاد شده جای دارد، به گفته هرال دو مونیوز، همچنان احتمالاً در ایران در بازداشت به سر می برند.

پیشتر حمیدرضا آصفی، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی از بازگرداندن همه 225 تن مظنون به عضویت در شبکه القاعده خیر داده بود، اما هرال دو مونیوز اکنون به ادامه بازداشت عده ای از این مظنونان در ایران اشاره می کند.

حمیدرضا آصفی به سازمان ملل متحد همچنین گزارش داده است نزدیک به 2300 تن که بین اکتبر 2002 و ژوئیه 2003 میلادی از مرز پاکستان به درون ایران رخنه کرده بودند، به پاکستان بازگردانده شدند. هرال دو مونیوز می گوید: در گزارش جمهوری اسلامی روشن که آیا این 2300 تن نیز با شبکه القاعده یا جنبش طالبان پیوند داشته اند یا نه و نیز آیا صرفاً پناهجوی بودند؟ علی یونسی، وزیر اطلاعات جمهوری اسلامی نخستین بار ماه ژوئیه گذشته تأیید کرد که شمار زیادی از عوامل ریز و درشت شبکه القاعده در ایران زندانی هستند. اما چندی بعد حمیدرضا آصفی، سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی، خبر حضور عوامل شاخص القاعده را در ایران نادرست خواند. آمریکا روز چهارشنبه گذشته اعلام کرد برای گفتگو با جمهوری اسلامی در دایره ای محدود آمادگی دارد. اما چنین گفتگوهایی به این شرط انجام خواهد شد که تهران همه مظنونان به مشارکت در عملیات تروریستی را مسترد کند. در مقابل عبدالله رمضان زاده، سخنگوی دولت محمد خاتمی گفت: اگر واشنگتن خواهان روابط بهتر با تهران است، باید از ایراد این اتهام دست بردارد که جمهوری اسلامی از تروریسم پشتیبانی می کند.

هرالدو مونیوز هم اکنون گرم دیدار چند کشور از جمله افغانستان، امارات متحده عربی، سنگاپور و اندونزی است. او در این سفر تأثیرات تحریم القاعده و طالبان را ارزیابی می کند.

جمهوری اسلامی در پی کسب وقت است: یک روزنامه فرانسوی

فریبا مودت (رادیو فردا): شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

روزنامه لیبراسیون چاپ فرانسه در شماره امروز خود به جنجالی اشاره می کند که روند امضای پروتکل الحاقی منع گسترش سلاحهای اتمی در میان جناحهای قدرت در ایران برپا کرده است. میر علی حسینی (رادیو فردا): بر اساس این گزارش، روزنامه های جناح اقتدارگرا سخن از کاپیتالاسیون، تحقیر و اهانت به استقلال ایران می کنند و اصلاح طلبان را شدیداً مورد انتقاد قرار می دهند.

این درحالی است که آژانس بین المللی انرژی اتمی هنوز به طور کامل از ضمانت ایران برای انجام تعهداتش مطمئن نیست. به نوشته لیبراسیون آنچه مهم است، این است که در اثر فشارهای بین المللی نه تنها ایران سرانجام پذیرفت پروتکل الحاقی را امضا کند، بلکه تضمین به معلق گذاشتن برنامه غنی سازی اورانیوم داد و در گزارشی مفصل جزئیات برنامه هسته ای خود را در اختیار مقامات آژانس قرار داد.

این گزارش همچنان تحت مطالعه متخصصان آژانس است. به گفته این خبرنگار، موردی که حیرت مقامات آژانس بین المللی انرژی اتمی و سازمان ملل را برانگیخته، تغییر روش جمهوری اسلامی در موافقت با درخواست جامعه بین الملل است. به گفته این خبرنگار، موردی که حیرت مقامات آژانس بین المللی انرژی اتمی و سازمان ملل را برانگیخته، تغییر روش جمهوری اسلامی در موافقت با درخواست جامعه بین الملل است.

در حالی که در ابتدا هر دو طرف اصلاح طلب و محافظه کار با امضای پروتکل الحاقی مخالف بودند و حتی کمال خرازی، وزیر امور خارجه که از نزدیکان علی خامنه ای، رهبر جمهوری اسلامی است، پیش از این در گفته هایش همیشه متوقف کردن غنی سازی اورانیوم را غیر ممکن می دانست. تندترین مقامات حتی معتقد به این بودند که باید از پیمان خارج شد و روش کره شمالی را دنبال کرد. موافقت ایران با پروتکل الحاقی، قبل از اینکه رسماً اعلام شود، مورد قبول علی خامنه ای قرار گرفته بود و نماینده وی در شورای عالی امنیت ملی، حسن روحانی، موافقتنامه تهران را امضا کرد. در محافل سیاسی غرب، همه دست اندرکاران احتیاط خود را در مورد پایان این معضل همچنان حفظ می کنند و معتقدند که ایران در پی کسب وقت است. لیبراسیون سپس به این نکته مهم اشاره می کند که هنگامی که بازرسان آژانس بین المللی انرژی اتمی بدون اعلام قبلی تصمیم به بازرسی تأسیسات

ارتشی بگیرند، چه اتفاقی خواهد افتاد. واکنش سپاه پاسداران در مقابل اصرار بازرسان برای دیدار از ستاد پاسداران چه خواهد بود؟ موافقتنامه تهران اشاره ای به این موارد نکرده است. ایران تنها موافقت خود را با امضای پروتکل الحاقی که ضامن بازرسی تأسیسات نظامی و غیر نظامی هسته ای ایران است، اعلام داشته است. در حالیکه پاسداران که حافظ انقلاب اسلامی هستند، در سال 2001 کنترل بخشی از تأسیسات هسته ای را در دست گرفتند. اگر هنگام بازرسی دستگاههای نیروی گریز از مرکز، سانتریفیوژ، بازرسان دریابند که این دستگاهها ساخت کره شمالی است، چه خواهد شد؟ در پایان ژان پیر پرم، خبرنگار لیبراسیون می گوید: اگر بحران به انفجار کشیده نشده، پرونده اتمی ایران نیز هنوز بسته نشده است.

رویدادهای عراق، دولت آینده و نیروهای موثر در آینده عراق

ادامه خشونت در عراق، آمریکا را به خروج پیش از موقع از آن کشور ناچار خواهد ساخت
رادیو آمریکا - شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

رئیس جمهوری آمریکا می گوید ادامه خشونت در عراق، آمریکا را به خروج پیش از موقع از آن کشور ناچار خواهد ساخت.

آقای بوش روز شنبه در سخنرانی رادیویی هفتگی خود گفت خروج از عراق فقط موجب تشویق تروریست هائی خواهد شد که به گفته او مسئول خشونت و ادامه حمله به سربازان آمریکا هستند. آقای بوش برخی از آنها را طرفداران صدام حسین که می خواهند بار دیگر به قدرت دست یابند و با آزادی های جدید در عراق سر ستیز دارند نامید و گفت دیگران خارجیانی هستند که برای گسترش وحشت و هرج و مرج به عراق رفته اند و سعی دارند از سر برآوردن یک دمکراسی موفق در قلب خاورمیانه جلوگیری کنند.

کمیته برگزاری همه پرسبی به سوی فراندوم در شهر اربیل در شمال عراق تشکیل شد
شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

نشست کمیته برگزاری پروژه همه پرسبی به سوی فراندوم کردستان عراق در شهر اربیل برگزار شد. به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، کردهای عراق پروژه ای را در دست اجرا دارند با عنوان به سوی فراندوم که با هدف مشخص شدن خواسته واقعی کردها در مورد تشکیل دولت مستقل کردستان برگزار خواهد شد.

این همه پرسبی قرار است در نیمه نخست سال آینده میلادی در همه مناطق کردنشین تحت کنترل اتحادیه میهنی و حزب دمکرات کردستان عراق انجام شود.

شبکه ماهواره ای کردستان تی وی گفت: در نشست کمیته برگزاری پروژه به سوی فراندوم که روز جمعه در اربیل برگزار شد، 130 نفر از شخصیت های سیاسی و حقوقی کردستان عراق شرکت کردند. این منبع افزود: در نشست اربیل اهداف طرح به سوی فراندوم تسریع شد و کمیته اجرایی شهر اربیل این همه پرسبی انتخاب گردید.

کردستان تی وی گفت: کمیته اجرایی طرح به سوی فراندوم شهر اربیل از 13 نفر شخصیت های سیاسی و حقوقدان تشکیل شده است. این شبکه ماهواره ای افزود: کمیته اجرایی اربیل وظیفه هماهنگی و فراهم کردن زمینه برگزاری همه پرسبی به سوی فراندوم را به عهده دارد.

رهبان سیاسی غیر حزبی کردستان عراق بر این باورند که در صورتی که استقلال کردستان عراق در این همه پرسبی به عنوان تنها خواسته کردها به اثبات رسد، سازمان ملل ناگزیر از برگزاری فراندوم برای استقلال کردها خواهد شد. پایان پیام

سوریه نشست کشورهای همسایه عراق را از بحران نجات داد
شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

فاروق الشرع وزیر امور خارجه سوریه به بحرانی را که نشست کشورهای هم جوار عراق را تهدید می کرد، پایان داد.

به گزارش سرویس بین الملل ایلنا، سوریه با دعوت هوشیار زیباری وزیر امور خارجه عراق به بحران نشست مذکور که در حال حاضر با حضور وزرای امور خارجه ایران، اردن، کویت و عربستان سعودی و سوریه و با اضافه لبنان، ترکیه و مصر در حال برگزاری است پایان داد.

به نوشته روزنامه اماراتی البیان، بشری کنفانی مدیر اطلاع رسانی امور خارجه سوریه تصریح کرد که نشست مذکور که در دمشق در حال برگزاری است به منظور دخالت در امور داخلی عراق انجام نمی شود بلکه فقط دیدگاههای مختلف را در مورد امنیت عراق مورد بررسی قرار می دهد.

لازم به ذکر است که دعوت زیباری زمانی انجام شد که منابع خبری از توافق بین عربستان سعودی و کویت و اردن به منظور تحریم نشست مذکور در صورت عدم حضور وزیر امور خارجه عراق در این نشست خبر دادند. پایان پیام

وزیر خارجه عراق به سوریه نمی رود
بی بی سی - شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

وزیر خارجه دولت انتقالی عراق از شرکت در جلسه وزیران خارجه کشورهای همسایه آن کشور منصرف شده است.
انتظار می رفت این جلسه با شرکت وزیران خارجه چند کشور منطقه به منظور بررسی تأثیرات جنگ عراق بر ثبات منطقه ای در دمشق، پایتخت سوریه، برگزار شود و از هوشیار زیباری، وزیر خارجه دولت انتقالی عراق نیز برای شرکت در آن دعوت به عمل آمده بود.
با اینهمه، آقای زیباری گفته است که نحوه دعوت وی به این جلسه مغایر عزت کشور عراق است و به همین دلیل، وی این دعوت را نمی پذیرد.
در ابتدا قرار بود جلسه دمشق با شرکت وزیران خارجه کشورهای اردن، کویت، عربستان سعودی، اردن، مصر، ترکیه و ایران اما بدون حضور نماینده عراق تشکیل شود.
سپس کشورهای اردن، کویت و عربستان سعودی تهدید کردند که در صورت دعوت نشدن نماینده عراق به این اجلاس، در آن شرکت نخواهند کرد.
در پاسخ به این تهدید، مقامات سوریه از هوشیار زیباری نیز برای شرکت در جلسه دعوت به عمل آوردند که تاخیر در ارسال دعوت، آنهم پس از تهدید کشورهای دیگر به تحریم این جلسه در صورت عدم حضور نماینده عراق، باعث شد آقای زیباری به این دعوت پاسخ منفی دهد.
هنوز معلوم نیست که آیا انصراف وزیر خارجه عراق از شرکت در جلسه دمشق باعث خواهد شد تا کشورهای دیگر عرب نیز از حضور در آن خودداری ورزند یا نه.
انتظار می رفت اقدام در بهبود شرایط امنیتی عراق و از جمله جلوگیری از نفوذ تندروهای سنیزه جو از مرزهای آن کشور یکی از محورهای اصلی مذاکرات دو روزه دمشق را تشکیل دهد.
سوریه از برقراری تماس مستقیم با دولت انتقالی و شورای حکومتی عراق، که از سوی آمریکا منصوب شده، اکراه داشته است در حالیکه تعدادی از کشورهای منطقه استدلال کرده اند که تضعیف این دولت تنها باعث ادامه حضور آمریکا در عراق خواهد شد.
همزمان، به گزارش خبرگزاری دولتی ایران - ایرنا - کمال خرازی، وزیر خارجه ایران، برای شرکت در اجلاس وزیران خارجه منطقه در مورد عراق عازم دمشق شده است.
تاکنون کشورهای همسایه عراق در چند جلسه برای بررسی مسایل آن کشور شرکت کرده اند که آخرین جلسه در حاشیه اجلاس وزیران کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی در تهران برگزار شد.

سربازان آمریکایی در تلاش برای یافتن وفاداران صدام روز گذشته (جمعه) دهکده‌ی زادگاه صدام را محاصره کردند. هم زمان درگیری نیروهای آمریکا با مبارزان وفادار به صدام در نزدیکی بغداد جریان داشت.

شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

به گزارش خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) به نقل از خبرگزاری آسوشیندپرس، در جریان این درگیری‌ها در منطقه‌ی حومه‌ی ابوغریب واقع در غرب بغداد، چهار عراقی که یک پلیس در میان آنها بود کشته و دو سرباز آمریکایی به شدت زخمی شدند.
پس از نماز جمعه نیز عراقی‌ها در اعتراض به تخریب بازار ابوغریب به دست نیروهای آمریکا، دست به اعتراض زدند.
روزنامه‌ی الزمان چاپ لندن نوشت که شب گذشته در بازار ابو غریب و بر اثر پرتاب چند نارنجک به سوی سربازان آمریکایی، یک سرباز آمریکایی کشته و دو تن دیگر زخمی شده‌اند.
یکی از افسران ارتش آمریکا نیز این خبر را تأیید کرد.
شهر موصل واقع در شمال عراق نیز شاهد درگیری‌ها بود. این درگیری‌ها هیچ گونه تلفاتی در بر نداشت. درگیری‌هایی که از اول ماه رمضان میان دو طرف رخ داده تاکنون بیش از 40 کشته و 200 زخمی برجای گذاشت که اکثراً در جریان انفجار بمب در خودروی روز دوشنبه در بغداد بوده است.
انتهای پیام

با موافقت شورای حکومت انتقالی اعلام شد تقسیم عراق به 9 ایالت
روزنامه اعتماد - یکشنبه 11 آبان 1382 - 2 نوامبر 2003

گروه بین‌الملل: با موافقت شورای حکومت انتقالی عراق، این کشور به نه ایالت شبه مستقل تقسیم شد.

روزنامه الجزیره چاپ عربستان با اعلام این خبر نوشت: براساس این طرح که کمیته تدوین قانون اساسی عراق آن را به شورای حکومت انتقالی پیشنهاد داده است، عراق به 9 ایالت شبه مستقل به شرح ذیل تقسیم می‌شود:

- 1 ایالت اور شامل استانهای الناصریه، السماوه و الدیوانیه.
- 2 ایالت کوفه شامل استانهای کربلا، نجف و حله.
- 3 ایالت واسط شامل استانهای الکووت و العماره.
- 4 ایالت البصره تنها شامل استان بصره.
- 5 ایالت بغداد شامل استان بغداد.

16 ایالت صلاح‌الدین شامل کرکوک و تکریت.

17 ایالت نینوا شامل استانهای موصل و الرمادی.

18 ایالت اربیل شامل استانهای اربیل و دهوک.

19 ایالت سلیمانیه شامل استان سلیمانیه.

براساس این طرح، هر یک از ایالت‌ها از ارتش و پلیس و نیروهای امنیتی جداگانه برخوردار می‌شوند و ارتباط آنها با مرکز (بغداد) به صورت ظاهری و تنها در مورد مسائل اساسی و مهم خواهد بود. به نوشته الجزیره، این تقسیم اگرچه تا حدی باعث رضایت استانهای جنوبی شده است اما ناراحتی رهبران کرد را در پی داشته است تا جایی که مسعود بارزانی رهبر حزب دموکرات کردستان نسبت به احتمال بروز جنگ داخلی هشدار داد. جلال طالبانی رهبر اتحادیه میهنی کردستان نیز تهدید کرد در صورتی که شورای حکومت انتقالی یا اشغالگران با این اقدام باعث لطمه خوردن به ویژگی‌ها و بافت و استقلال منطقه کردستان شوند، از شورای حکومت انتقالی کناره‌گیری می‌کند. همچنین خبرگزاری مهر گزارش داد که کالین پاول، وزیر امور خارجه آمریکا در گفت‌وگو با شبکه ئاؤ آمریکا اعلام کرده است کشورش در محاسبات خود نسبت به عراق و برنامه‌ریزی پیش از جنگ بر ضد این کشور دچار اشتباه شده است.

تحلیل اوضاع ایران و عراق در رسانه های جمعی

روزنامه های تهران: 10 آبان

بی بی سی - شنبه 10 آبان 1382 - اول نوامبر 2003

با پایان مهلت تعیین شده توسط شورای حکام سازمان بین المللی انرژی اتمی برای ایران روزنامه های هوادار اصلاحات به ماجرای نقص حقوق بشر در کشور، لزوم باز پس دادن دستگیرشدگان القاعده و روابط ایران و آمریکا به عنوان چالش های آینده سیاست خارجی ایران پرداخته اند. **یاس نو** در صدر اخبار خود اظهار نظر اصلاح طلبان را منعکس کرده که از مسوولان جمهوری اسلامی خواسته اند تا کاری کنند که ماجرای نقص حقوق بشر در ایران به موضوع چالشی جدید در سیاست خارجی تبدیل نشود.

روزنامه **جمهوری اسلامی** با چاپ عکسی در صفحه اول در صدر اخبار خود از تظاهرات اعتراض آمیز در شهرهای مختلف درباره امضای پروتکل الحاقی خبر داده است.

روزنامه **جمهوری اسلامی** در سرمقاله خود بار دیگر تاکید کرده که آژانس بین المللی و کشورهای اروپائی اختیاری از خود ندارند و تنها آمریکاست که مهم است و به مخالفت با ایران ادامه می دهد. جمهوری اسلامی در پاسخ اصلاح طلبان که معتقدند باید امکان تجهیز افکارعمومی جهان از مخالفان ایران گرفته شود این استدلال ها را بچگانه خوانده و نوشته مسلمانان و خصوصا ملت ایران در چه زمانی نزد غربیها و شرقیها احترام و اعتبار داشته اند که امروز بی اعتبار شده باشند.

انتخاب خبر داده که احمد جنتی در نماز جمعه تهران که از همگان دعوت کرده است که تا اطلاعی از متن توافق ها و پروتکل الحاقی ندارند از اظهار نظر درباره آن پرهیز کنند گفته است چنانچه غربیها به تعهدات خود در نشست چهارجانبه تهران عمل نکنند، جمهوری اسلامی ایران نیز به تعهد خود وفا نخواهد کرد.

کیهان به نظریات هاشمی رفسنجانی اهمیت داده که در مصاحبه ای با یک روزنامه عربی گفته است گفت وگوهایمان با آژانس انرژی اتمی در وین ادامه دارد و اگر مثمرتر باشد، پروتکل الحاقی را امضا می کنیم.

اظهار نظر رییس مجمع تشخیص مصلحت در حالی منتشر می شود که چند روز پیش وزیر خارجه خبر داده بود که دو هفته دیگر ایران پروتکل الحاقی را امضا خواهد کرد.

هاشمی رفسنجانی به نوشته **کیهان** گفته است ما اکنون در مرحله گفت وگوهای مقدماتی هستیم. ایران با امضای پروتکل الحاقی در صورتی که آنان شروط ما را به طور رسمی بپذیرند، موافقت می کند. **ایران** روزنامه خبرگزاری جمهوری اسلامی در تفسیری پیرامون شرایط حاضر در مناقشه ایران و آژانس بین المللی انرژی اتمی نوشته در پایان ضرب الاجل تعیین شده توسط شورای حکام اگر مناقشه اتمی ایران هم پایان نگرفته باشد دست کم فضای داخلی از اضطراب و نگرانی خارج شده است.

به نظر محمد نوری تحلیلگر روزنامه **ایران**، جمهوری اسلامی با توافق های تهران با سه کشور اروپائی به راه بی بازگشتی گام نهاده است چرا که همه نهادهای قدرت در کشور دریافته اند که کشتی آسیب دیده دیپلوماسی توان ورود به چالش های جهانی را ندارد.

آفتاب یزد در مقاله ای موضوع روابط ایران را پیش کشیده که به نظر وی بعد از توافق ها با کشورهای اروپائی باید به آن پرداخت و از مذاکرات غیرمستقیم و پشت پرده که در حالی ادامه دارد که سیاست رسمی کشور همان جملات همیشگی است گامی جلوتر نهاد.

سردبیر **آفتاب یزد** با اشاره به جمله ای از هاشمی رفسنجانی که گفته بود هر گاه ما از قدرت های جهانی فاصله می گیریم مشکلات زیادت می شود و هر موقع کمی نزدیک شدیم مشکلات کمتر شد نوشته بهترین راه آن است که قدرت موثری در اختیار مسوولان قرار گیرد که به حل این مشکل بپردازند.

مقاله **آفتاب یزد** یادآوری کرده که در مواردی مربوط به سیاست خارجی همانند توافق ها بر سر پایان منافشه هسته ای ایران، تندروها امکان اعتراض پیدا می کنند و مصونیتی آهنین دارند در حالی که موافقان با انواع تهمت ها روبرو می شوند.

یاس نو در گزارش اصلی خود از زبان کارشناسان مسائل خارجی پیش بینی کرده که بعد از مناقشه اتمی، ماجرای نقص حقوق بشر در ایران در موضوع دستور سیاست خارجی قرار می گیرد و چه بهتر که حکومت با تصحیح رفتار خود نگذارد که حقوق بشر به چالشی جدید در سیاست خارجی تبدیل شود.

عماد الدین باقی در جواب محافظه کاران که حقوق بشر را وسیله ای در دست قدرت های بیگانه برای ابراز مخالفت با کشورهای مستقل می خواهند گفته است در نظر داشته باشیم که در سال 57 همین اعتراض های حقوق بشری فرصتی بود برای نجات از استبداد که همه از آن استقبال می کردند. اشاره این روزنامه نگار اصلاح طلب به روزگار انقلاب ضد سلطنتی است که انقلابیون که امروز در صف رهبران جمهوری اسلامی قرار دارند از فعالیت های نهادهای حقوق بشر استقبال کرده و به استناد آن ها اعتراض خود به نقص حقوق بشر در حکومت وقت را ثابت می کردند. ابراهیم یزدی در مقاله ای در **یاس نو** به یادآورده که بحران هسته ای به طور موقت گفتگوهای مقامات ایران و کشورهای اروپائی را بر سر مسائل حقوق بشر تحت تاثیر خود قرار داد و اینک بار دیگر این پرونده باز می شود.

به استدلال دبیر کل نهضت آزادی نگرانی از آن جاست که مسوولان نه تنها اعتنائی به موازین حقوق بشر ندارند بلکه در منابر و سخنرانی های خود آن را مخالف با احکام اسلام معرفی می کنند. مقاله **یاس نو** با تاکید بر این که نکته پایان می پذیرد که بدون بهبود وضعیت حقوق بشر در ایران، آزادی زندانیان سیاسی، رفع توقیف از نشریات و پایان دادن به فشارها علیه دگراندیشان و گروه های سیاسی و جلوگیری از برخورد های محدود کننده شورای نگهبان، ایران نمی تواند جایگاهی در خور اعتبار ملت ایران را در جامعه جهانی به دست آورد. به نوشته **انتخاب** آیت الله جنتی در خطبه های نماز جمعه تهران تصریح کرده است غربی ها محدودیت را برای دیگران می خواهند. از ما می خواهند که حقوق بشر و آزادی را حفظ کنیم و خودشان آن را زیر پا می گذارند.

یاس نو در گزارشی تسلیم فهرست اعضای دستگیر شده القاعده در ایران را به سازمان ملل دومین گام اعتماد سازی ایران در صحنه بین المللی بعد از توافق ها بر سر فعالیت های هسته ای ایران با کشورهای اروپائی دانسته است.

اکبر منتجبی نویسنده گزارش **یاس نو** بعد از اشاره به سابقه تکذیب حضور سران القاعده در ایران و اطلاعات بعدی به این نتیجه رسیده که پذیرش انتشار نام اعضای القاعده حاضر در ایران گام مهمی در تجدید روابط ایران و آمریکا خواهد بود.

روزنامه های مختلف تهران با چاپ عکس هائی از دیدار محمد شریعتمداری وزیر بازرگانی که به عنوان نماینده دولت به دیدار زندانیان سیاسی رفته در حال گفتگو با اکبر گنجی که چهارمین سال زندان خود را می گذراند از زبان وی نوشته اند که محاکمه خود را غیرقانونی می داند.

به نوشته **آفتاب یزد** محمد شریعتمداری که با حضور دادستان تهران و خبرنگاران به دیدار بند های عمومی زندان اوین رفت، در ادامه دیدار خود بدون حضور خبرنگاران از عباس عبدی و سه تن زندانیان ملی - مذهبی دیدار کرد که جای حبس آن ها معلوم نیست.

کیهان خبر داده که رئیس گروه دوستی پارلمانی ایران و بریتانیا در اعتراض به اظهارات اخیر نخست بریتانیا گفت: چنانچه این قبیل تهدیدات و خط و نشان کشیدن های خاتمه نیابد ایران برپایه همان مواضع گذشته خود عمل خواهد کرد و آنگاه آقای بلر ناگزیر است با رویاهای خود برای همیشه خداحافظی نماید."

روزنامه های صبح تهران نظریات تازه تونی بلر را در صفحات داخلی خود منعکس کرده اند که در مصاحبه ای با بی بی سی گفته است جنگ عراق آزمایشی بود که میوه های آن را باید در ایران و کشورهای مثل آن چید.

شرق در مقاله ای نشان داده که انتخاب شیرین عبادی پنجمین انتخاب جهانی از چهره های ایرانی بود که همه آنتخاب های قبلی و تائید شده در جهان از جمع حقوق دانان بوده اند.

علیزاده طباطبائی نویسنده حقوقدان مقاله **شرق** به انتخاب احمد متین دفتری به عنوان عضو کمیسیون حقوقی ملل متحد در بدو تشکیل سازمان ملل، دکتر جلال عبده به عنوان فرماندار انتخابی سازمان ملل برای گینه بیسائو، دکتر محمد مصدق در دفاع از حقوق ایران در دیوان لاهه و جمشید ممتاز حقوقدان ایرانی به عنوان عضو کمیسیون حقوقی سازمان ملل اشاره کرده و در مورد آخر نوشته که متاسفانه رسانه های جمعی به آن توجهی نکردند.

گوناگون

صدام از ظهور تا سقوط

خسرو معتضد - روزنامه اعتماد - یکشنبه 11 آبان 1382 - 2 نوامبر 2003

ارتش بندریج جنبه رزمی عملیاتی ویژه‌ی یافت. جنگ اول خلیج فارس با ایران، گرچه تلفات جانی چشمگیری به ارتش عراق وارد ساخت، به هر ترتیب، بر آمادگی رزمی آن افزود. دو سال پس از پایان جنگ با ایران در 1367\1988 هـ.ش شمار افراد ارتش و گارد جمهوری، نیروهای مسلح نظامی و انتظامی عراق در حدود 950 هزار نفر تخمین زده می‌شد. گسترده و پرشمار شدن ارتش عراق گرچه به بهای سنگینی برای اقتصاد آن تمام شد و نیروی انسانی قابل بهره‌برداری در کشاورزی و صنعت و خدمات را به جبهه‌های جنگ کشانید، روح آشفته و ماجراجو و حالات مگالومی صدام را راضی می‌کرد و تسکین می‌بخشید. صدام از هر چیز و هر نیرو و وسیله‌ی دو یا چند نوعش را می‌خواست. اوجه‌های هنین، مخابرات استخبارات، امن‌العام، امن‌الخاص، پلیس کشوری و جنایی، پلیس سیار دوری را حفظ و تقویت کرده و همه را به رقابت با هم واداشته بود. او در ضمن در کنار ارتش، گارد جمهوری را شبیه سپاه اس.اس آلمان به راه انداخته، تشکیلات ارتش شبه نظامی جیش الشعبی را تاسیس کرده بود.

ارتش خلقی که زیر نظر طه یاسین رمضان، 40 ساله و عضو شورای فرماندهی انقلاب قرار داشت، بسرعت رشد می‌کرد. عدنان خیرالله طلفاح، برادر زن و پسر دایی صدام، تصدی پست وزارت دفاع را برعهده گرفته بود. حزب بعث سعی کرد از میان شیعیان که 55 درصد جمعیت عراق را تشکیل می‌دادند، کردها که 20 درصد بودند و دیگر اقلیت‌ها، کسانی را به سوی خود جذب کند. گفته می‌شد که حزب بعث یک میلیون عضو دارد. شعبه حزب در همه استانهای هجده‌گانه عراق گشایش یافته بود. ماهنامه آتلانتیک در سال 1358\1979 گزارش داد که حزب بعث نیم میلیون عضو دارد. چهار تن از 21 عضو شورای فرماندهی منطقه‌ی حزب و شورای فرماندهی انقلاب، شیعه بودند و دو تن از اقلیت‌های دیگر.

اندک زمانی پیش از آنکه صدام خود را برای احراز مقام ریاست جمهوری عراق آماده کند، او یکی از دستیاران بسیار مورد نیاز خود را یافت. مردی که در سالهای بعد به عنوان علی شیمیایی یا قصاب عراق، از راه ریزش مواد شیمیایی شهرت یافت. علی شیمیایی که می‌توان او را اتالی‌هنریش هیملر، رییس گشتاپوی آلمان هیتلری یا هایدریخ، ژنرال اس.اس و قصاب چکسلواکی (که در 1942 در جریان سوءقصد به دست وطن‌پرستان آن کشور ترور شد) یا کالتن‌برونر، رییس «اس.د» (سازمان امنیت آلمان نازی) انگاشت، پسرخاله صدام‌حسین بود. در سالهای دهه هفتاد، پیشمرگان کرد یا شبه‌نظامیان جسوری که درون غارها پنهان می‌شدند و از ماکوک در شمال عراق تا مناطق نفتخیز کردستان و مرزهای ایران و ترکیه و سوریه با ارتش عراق می‌جنگیدند، علی حسن‌المجید، درجه‌دار ارتش عراق را اسیر کردند. اما کردها، شاید برای معاوضه او با اسیران خود، از اعدامش خودداری ورزیدند. علی حسن‌المجید یکی از زندانیان کرد خود را فریب داد و به او پیشنهاد کرد اگر وی را از اردوگاه سالم بیرون ببرد و به بغداد برساند برای او مقام مهمی در خواست می‌کند و پول خوبی هم به وی خواهد داد.